

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

**Учреждение образования
«Международный государственный экологический институт имени
А.Д. Сахарова»
Белорусского государственного университета**

ФАКУЛЬТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ МЕДИЦИНЫ

КАФЕДРА ОБЩЕЙ БИОЛОГИИ И ГЕНЕТИКИ

**ЭКОЛОГО-ПОВЕДЕНЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЭКОЛОГИИ
СИНИЦ (*Paridae*) В КРУПНОМ НАСЕЛЕННОМ ПУНКТЕ**

Дипломная работа

Специальность 1-80 02 01 Медико-биологическое дело

Исполнитель:

студент 4 курса А91МЕД2 группы
дневной формы обучения _____ Сураго Елизавета Петровна

Научный руководитель:

канд. биол. наук, доцент _____ Хандогий Александр Владимирович

К защите допущена:

**Заведующий кафедрой
общей биологии и генетики**

канд. с.-х. наук, доцент _____ Чернецкая Алла Георгиевна

МИНСК 2023

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: Эколо-поведенческие особенности экологии синиц (*Paridae*) в крупном населенном пункте: 44 страниц, 13 рисунков, 3 таблицы, 46 источников литературы.

Ключевые слова: синицы, видовое разнообразие, биотоп, урбанизированный ландшафт.

Цель работы: Провести сравнительный анализ биоразнообразия синиц, их численности, пространственного распространения и сезонную динамику в г. Минске и в г. Червене.

Методы исследований: маршрутный метод, статистические методы.

Полученные результаты и их новизна: проведен анализ литературных источников о синицах, эколо-биологический и морфологический обзор синиц Беларуси. Изучено видовое разнообразие и биотопическое распространение синиц, их сезонная и многолетняя динамика в г. Минске и в г. Червене. Произведена оценка плотности населения синиц в г. Минске и г. Червене в зависимости от инфраструктуры города и его озеленения. Разработаны практические рекомендации по привлечению синиц в парки, сады и огороды.

Степень использования: применение полученных данных в научных пособиях, сборниках, учебной литературе.

Область применения: образование, наука, экология.

РЭФЕРАТ

Дыiplомнай праца: Эколага-паводніцкія асаблівасці экалогіі сініц (*Paridae*) у буйным населеным пункце: 44 старонкі, 13 малюнкаў, 3 табліцы, 46 крыніц літаратуры.

Ключавыя слова: сініцы, краявідная разнастайнасць, біятопаў, урбанізаваных ландшафт.

Мэта працы: правесці параўнальны аналіз біяразнастайнасці сініц, іх колькасці, прасторавага распаўсюджвання і сезонную дынаміку ў г.Мінску і ў г. Чэрвені.

Метады даследаванняў: маршрутны метад, статыстычныя метады.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: Праведзены аналіз літаратурных крыніц аб сініцах, эколага-білагічны і марфалагічны агляд сініц Беларусі. Вывучана відавая разнастайнасць і біятапічнае распаўсюджванне сініц, іх сезонная і шматлінейная дынаміка ў г.Мінску і ў г. Чэрвені. Праведзена ацэнка шчыльнасці насельніцтва сініц у г.Мінску і г. Чэрвені ў залежнасці ад інфраструктуры горада і яго азелянення. Распрацаваны практычныя рэкамендацыі па прыцягненню сініц ў паркі, сады і агароды.

Ступень выкарыстання: прымяненне атрыманых дадзеных у навуковых дапаможніках, зборніках, вучэбнай літаратуры.

Вобласць ужывання: адукацыя, навука, экалогія.

ABSTRACT

Graduate work: Ecological and behavioral features of the ecology of tits (*Paridae*) in a large locality: 44 pages, 13 figures, 3 tables, 46 literature sources.

Keywords: tits, species diversity, biotope, urban landscape.

The purpose of the work: To conduct a comparative analysis of the biodiversity of tits, their abundance, spatial distribution and seasonal dynamics in Minsk and in Cherven.

Research methods: route method, statistical methods.

The results obtained and their novelty: The analysis of literary sources about tits, ecological, biological and morphological review of tits of Belarus. The species diversity and biotopic distribution of tits, their seasonal and multi-year dynamics in Minsk and Cherven were studied. The estimation of the density of the population of tits in Minsk and Cherven, depending on the infrastructure of the city and its landscaping, was made. Practical recommendations for attracting tits to parks, gardens and vegetable gardens have been developed.

Degree of use: application of the obtained data in scientific manuals, collections, educational literature.

Scope of application: education, science, ecology.